

VOLINIKUKANDIDAADI KÜSIMUSTIK**Maria Luís ALBUQUERQUE****Finantsteenused****1. Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus**

Millised Teie oskused ja kogemused on eriti olulised volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide eest seismisel, pidades eelkõige silmas Teie tulevast vastutusvaldkonda? Kuidas kavatsete aidata komisjoni poliitilisi suuniseid täita? Kuidas plaanite arvestada soolist aspekti ja lisada soolise perspektiivi kõigisse oma vastutusala poliitikavaldkondadesse? Kuidas kavatsete võtta oma tegevuses arvesse noorte vajadusi?

Kuidas saate Euroopa Parlamenti veenda oma sõltumatuses ja mil moel tagate, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla ülesannete täitmist komisjonis?

Olen hariduselt ökonomist. Kogu oma karjääri jooksul olen nii avalikus kui ka erasektoris tegelenud mitmesuguste finantsküsimustega. Ülikooli õppejõuna õpetasin makromajandust ja finantsturgude matemaatikat. Lisaks teoreetilistele teadmistele on mul praktilised poliitikakogemused rahandusministeeriumist, kus töötasin riigivara peadirektoraadis ning riigivara ja rahanduse riigisekretäri nõunikuna. Hiljem vastutasin ka raudteetaristu valdkonna riigiettevõtte REFER finantsjuhtimise eest. Minu kogemus riikliku võlahaldusametuse emissioonide ja turgude valdkonna juhina andis mulle head teadmised sellest, kui tihedalt on seotud avaliku sektori eelarve, turukonjunktuur ja finantsstabiilsus. Minu ülesannete hulka kuulus võlahaldusametuse esindamine ELi komiteedes, nimelt riigivõlakirjaturgude allkomitees ja koordineeritud tegevuse rakkerühmas. See on eksperdirühm, mille ülesanne on analüüsida ELi rahastamisvahendeid, mida kasutatakse riigivõlakriisiga toimetulekuks. Need kogemused olid väga väärtuslikud ja aitasid mul toime tulla riigivara aseministri ja rahandusministri ametikohtadel ajal, mil Portugal seisis silmitsi terava majandus- ja finantskriisiga. Osalesin nelja ja poole aasta jooksul kõigil ECOFINi ja eurorühma kohtumistel ning tegin tihedat koostööd paljude ELi institutsioonidega, sealhulgas Euroopa Komisjoniga. Tänu sellele, et olin aastaid riigi parlamendi liige, süvenesid minu poliitilised oskused veelgi. Parlamendi liikmena kuulusin Euroopa asjade komisjoni, kus töötasin selle nimel, et tagada jätkuvad tihedad sidemed Portugaliga ja ELi asutuste vahel.

Seda avalikust sektorist saadud suurt kogemust täiendab minu põhjalik arusaamine finantsturgude toimimisest ning ELi ja riiklike eeskirjade mõjust kohapeal. Neid teadmisi täiendasin töötades äriühingus Arrow Global, mis on krediidihaldusteenuste osutaja, ja ülemaailmselt tegutsevas pangas Morgan Stanley. Mul oli ka au osaleda kapitaliturgude liidu kõrgetasemelises foorumis, mille komisjon lõi 2019. aastal. Meie aruanne toetas komisjoni algatusi kapitaliturgude liidu edendamiseks ja selles anti soovitusi, mis on jätkuvalt väga olulised president von den Leyeni poliitiliste prioriteetide elluviimiseks.

Viimase 15 aasta jooksul olen osalenud olulistes läbirääkimistes ja otsustes, mille eesmärk on anda meile õiged vahendid uute finants- ja euroala kriiside ärahoidmiseks, sealhulgas pangandusliidu loomise kaudu. Olles üle elanud need kriisid ja näinud nende tagajärgi, millel on negatiivne mõju kodanike elule ja ootustele kogu ELis ning nende usaldusele ELi institutsioonide vastu, suurenes minu pühendumus Euroopa projektile veelgi. Usun kindlalt, et sellistele kriisidele saab lahendusi leida ainult siis, kui tehakse koostööd ühise heaolu nimel. Seepärast usun kindlalt vajadusse arendada edasi liitu, mis põhineb subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttel, ning liikuda edasi kõigis valdkondades, kus koos tegutsemine annab paremaid tulemusi kui probleemide lahendamine riiklikul tasandil. Seepärast võtan vastutust komisjoni liikmena – kui mind ametisse kinnitatakse – äärmiselt tõsiselt. See on tohutu vastutus, kuna on esmatähtis tagada, et kõik liikmesriigid, kodanikud ja ettevõtjad kogu ELis mõistaksid vajadust tugevdada finantssuutlikkust ja osaleksid aktiivselt selles, et vähendada ebavõrdsust ja suurendada jõukust, saavutades meie eesmärgi parandada konkurentsivõimet.

Kui mind nimetatakse volinikuks, kasutan kõiki neid oskusi ja pädevusi, et arendada välja Euroopa hoiuste ja investeringute liit, mis hõlmab pangandus- ja kapitaliturge, finantsstabiilsust ja konkurentsivõimet ning mille

eesmärk on luua kodanikele paremad võimalused oma finantsolukorra parandamiseks, erainvesteeringute kaasamiseks ning rohe-, digi- ja sotsiaalse ülemineku elluviimiseks. Samuti keskendun finantsteenuseid käsitlevate eeskirjade rakendamisele ja nende täitmise tagamisele, eelkõige et võidelda finantskuritegevuse vastu ja tugevdada ELi sanktsioone, ning püüan võimaluse korral neid eeskirju kodanike ja ettevõtjate jaoks lihtsustada ning käsitleda kõiki minu missioonikirja valdkondi.

Olen täiesti teadlik, et naised on kõigil tasanditel endiselt alaeindatud. Tean ka seda, et kodanikel, eriti noortel ja naistel, ei ole sageli vajalikke oskusi oma rahaliste vahendite haldamiseks või üha keerukamas ja kiiresti muutuvast finantsökosüsteemis orienteerumiseks. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament toetab tugevalt soolõimet ja seda, et noorte muresid võetak arvesse kõigis poliitikavaldkondades. Tagan soolise tasakaalu ka oma meeskonnas. Kui mind ametisse nimetatakse, sooviksin kooskõlas oma missioonikirjaga keskenduda oma vastutusalas eelkõige finantskirjaoskusele, mis aitab mõlemat probleemi lahendada. Olen võtnud kohustuse pidada igal aastal noortega dialoogi ning esimene arutelu korraldatakse juba 100 päeva jooksul pärast minu ametisse nimetamist. Järgin volinike käitumisjuhendi mõtet ja sätteid, sealhulgas ajakohastan oma avalikult kättesaadavat huvide deklaratsiooni, kui see muutub. Väldin ülesandeid või olukordi, mis võiksid seada kahtluse alla minu sõltumatuse, erapooletuse ja komisjonile kättesaadavuse, ning teavitan komisjoni presidenti kõigist olukordadest, mis võiksid kaasa tuua huvide konflikti minu ametikohustuste täitmisel. Usun tõesti, et vastutus ja läbipaistvus ei ole üksnes nõuded, vaid need on moraalne kohustus, mida ma rõõmuga täidan.

Austan täielikult ELi aluslepinguid ja kohustust tegutseda alati liidu huvides. Mul on suur au taas teenida avalikke huve. Kasutan kõiki oma varasematel ametikohtadel omandatud kogemusi ja eksperditeadmisi, et teenida üksnes liidu huve.

2. Vastutusvaldkonna juhtimine ja koostöö Euroopa Parlamendiga

Kas lubate, et hoiate parlamenti nii enda kui ka oma vastutusala allüksuste tegevusega piisavalt kursis? Millistes aspektides peate end parlamendi ees vastutavaks?

Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma suhtluses parlamendiga, seoses kohtumistega parlamendikomisjonides ja osalemisega täiskogul, oma tegevuse läbipaistvuse, koostöö ning parlamendi seisukohtadele ja seadusandlike algatuste taotlustele tulemusliku reageerimisega? Kas olete valmis edastama parlamendile õigeaegselt teavet ja dokumente kavandatavate algatuste või käimasolevate menetluste kohta nõukoguga võrdsetel alustel?

Kui mind ametisse nimetatakse, on mul ülim au ühineda volinike kolleegiumiga. Kolleegiumi liikmena toetan meie ühist poliitilist tegevuskava ja võtan poliitilise vastutuse oma vastutusalas olevate tegevuste eest, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtet. Kui mind ametisse nimetatakse, täidan oma ülesandeid täielikus koostöös teiste komisjoni liikmetega vastavalt töömeetoditele ja kooskõlas institutsioonidevahelise mitmeaastase programmitöö otsustega.

Kohustun suhtlema parlamendiga nii poliitikakujundamise protsessi kui ka poliitilise dialoogi kõigis etappides ning tuginema avatusele, läbipaistvusele, vastastikusele usaldusele, korrapärasele aruandlusele ja teabevahetusele, eelkõige et võimaldada parlamendil tulemuslikult teha demokraatlikku järelevalvet. Kui mind ametisse nimetatakse, kuulun tähelepanelikult Euroopa Parlamendi muresid ja teen koostööd volinike kolleegiumiga, et vastata parlamendi päringutele. Eelkõige kavatsen teha tihedat koostööd Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoniga, mis on minu töövaldkonnas peamine vastutav komisjon. Teavitan korrapäraselt majandus- ja rahanduskomisjoni liikmeid ja teen koostööd teiste asjaomaste komisjonidega, sõltuvalt parlamendi otsusest vastutavate komisjonide kohta, ning osalen täiskogu istungjärkudel asjakohastes aruteludes.

Samamoodi, kui mind ametisse nimetatakse, teevad minu kabinet ning finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraat kui minu vastutusalas olev talitus koostööd Euroopa Parlamendi ning majandus- ja rahanduskomisjoniga, tuginedes usalduse, läbipaistvuse, kahepoolse teabevahetuse ja vastastikuse abi põhimõtetele ning mõistes Euroopa Parlamendi ees täieliku aruandekohustuse nõuet.

Olen väga hästi teadlik sellest, et nii poliitilises dialoogis kui ka seadusandlikes algatustes on tulemusi võimalik saavutada ainult tõhusa ja lojaalse koostööga. Teen tööd, et saavutada üksmeel kooskõlas 2010. aasta raamlepingu ja 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega. Olen täis tahet viia ellu komisjoni presidendi kavatsus tugevdada Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahelist erisuhet ning olen valmis isiklikult osalema olulistest kolmepoolsetes läbirääkimistes ning hõlbustama aktiivset ja korrapäraselt osalemist komisjoni koosolekutel, regulaarset ja otsest teabevahetust parlamendikomisjoni esimehega, kahepoolseid kohtumisi ja

otsesuhtlust komisjoni liikmetega, samuti selge teabe kiiret andmist ja meetmete võtmist seoses esitatud seisukohtadega.

Lisaks olen pühendunud aluslepingute, institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ja raamkokkuleppe täielikule rakendamisele. Euroopa Parlament ja nõukogu on ELi aluslepingute kohaselt kaasseadusandjad seadusandliku tavamenetluse raames ning ma järgin mõlema institutsiooni võrdse kohtlemise põhimõtet. Toetan president von der Leyeni võetud kohustust tugevdada Euroopa Parlamendi algatusõigust ja komisjoni võetud kohustust võtta parlamendi resolutsioonide suhtes järeelmeetmeid.

Majandus- ja rahanduskomisjoni küsimused

Kapitaliturgude liit

3. Milline on Teie nägemus sellest, kuidas arendada kapitaliturgude liitu / Euroopa hoiuste ja investeringute liitu? Millised on konkreetsed sammud ja ajakava selle väljatöötamiseks? Mil määral võetakse nende meetmete puhul arvesse Letta, Noyer' ja Draghi aruannetes antud konkreetseid soovitusi?

Hoiuste ja investeringute liit, mis hõlmab nii kapitaliturgude liitu kui ka pangandusliitu, on hiljuti õigustatult pälvinud suurt tähelepanu ja kuulub presidendi prioriteetsete kohustuste hulka. Mul on hea meel, et on üksmeel selles, et ELi kapitaliturgude arendamine on nüüd selge vajadus, mitte ainult eelis, kui tahame kestlikult rahastada oma ambitsioonikaid poliitilisi eesmärke, nagu rohe-, digi- ja sotsiaalne üleminek. Poliitiline hoog hoiuste ja investeringute liidu arendamisel võib viia positiivsete muutusteni, kuid ainult juhul, kui see väljendub konkreetsetes poliitikameetmetes.

Minu siht on selge: hoiuste ja investeringute liit peaks olema peamine vahend, millega toetada ELi laiemat eesmärki suurendada liidu kestlikku konkurentsivõimet ja hõlbustada üleminekut. Hoiuste ja investeringute liit täiendab ja edendab muid olulisi ELi algatusi, nagu puhta tööstuse kokkulepe. Avaliku sektori asutused ei suuda seda saavutada üksi – kõik sidusrühmad, sealhulgas sektor ja kodanikuühiskond, peavad olema kaasatud ja võtma reformide eest isevastutuse. Hoiuste ja investeringute liidu väljakujundamiseks tuleb teha edusamme mitmes töösuunas ja tagada, et kõik liikmesriigid ja sidusrühmad saavad kasu tugevatest, integreeritud finantsturgudest ja hästi arenenud siseturgudest, et kedagi ei jäetaks kõrvale. Ilma hästi toimivate kapitaliturgudeta nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil ei suuda me järgnevatel aastatel rahuldada oma investeerimisvajadusi.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, soovin välja kujundada hoiuste ja investeringute liidu, mis edendab konkurentsivõimet, jõukust ja õiglust kõigi ELi kodanike ja ettevõtjate jaoks. Meie peamine eesmärk peaks olema kasutada eurooplaste sääste võimalikult tõhusalt tootlike ja strateegiliste investeringute rahastamiseks, maksimeerides kasu kodanikele ja ettevõtjatele. Kui mind ametisse kinnitatakse, tahan luua nii kapitaliturgude liidu kui ka pangandusliidu sidusal viisil, nii et hoiuste ja investeringute liidu toel jõuaks EL punkti, mille järel võivad kiirem majanduskasv, parem konkurentsivõime ja majapidamiste jõukuse suurenemine hakata üksteist hoogustama. Selleks tuleb teha ühiseid pidevaid jõupingutusi, kusjuures puudub konkreetne finišijoon.

Usun, et on esmatähtis integreerida hoiuste ja investeringute liitu pangad, kuna neil on keskne roll hoiuste ja investeringute kokkuviiimisel Euroopas. Esiteks on pankades jätkuvalt oluline osa kodanike säästudest ja nad pakuvad olulist rahastust enamikule Euroopa ettevõtetele. Teiseks on piiriülelset tegutsevat tugevat Euroopa pangad esmatähtsaks oluliste kapitalituru teenuste, näiteks noteerimise ja kauplemise jaoks. Kolmandaks aitaksid integreeritud pangandusturud kaasa ka rahaliste vahendite tõhusamale jaotamisele ELi majanduses. Usun, et ambitsioonikad tulemused pangandusliidu peamiste struktuurielementide osas, eelkõige käimasolev kriisiohje- ja hoiusekindlustuse reform ning Euroopa hoiusekindlustusskeemi loomine, aitavad kaasa pangandussektori edasisele integreerimisele ja tugevdavad finantsstabiilsust. Edusammud sõltuvad aga Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide pühendumusest ja toetusest ELi kõrgeimal poliitilisel tasandil.

Hoiuste ja investeringute liidu keskmes peavad olema kodanikud. Kodanikud võivad olla hoiuste ja investeringute liidu suured võitjad ning selle eduloos esmatähtsaks osalejad. Nad peavad saama rohkem kasu ELi kapitali- ja pangandusturgudest oma jõukuse kasvatamisel. Kodanikel peaks olema võimalik panna rohkem oma sääste „enda heaks tööle“ kapitaliturgudel, olles samal ajal asjakohaselt kaitstud. See võimaldab mitmekesistada investeringute rahastamist kogu ELis ja kaasata kapitali, mida ELi ettevõtjad kiiresti vajavad, et konkureerida, teha uuendusi ning viia jätkusuutlikult ellu rohe-, digi- ja sotsiaalset üleminekut.

Kuna tulen liidu äärealal asuvast riigist, tean väga hästi, et kodanike ja ettevõtjate olukord ning vajadused seoses hoiuste ja investeringutega on eri liikmesriikides väga erinev. Hoiuste ja investeringute liit peab toimima kõigi

liikmesriikide heaks, olenemata nende suurusest, praegusest kapitaliturgude arengutasemest või majanduslikust olukorrast. Peame keskenduma sügavate ja integreeritud kapitaliturgude arendamisele Euroopa tasandil, mis tuginevad tugevatele ja hästi arenenud kapitaliturgudele kõigis liikmesriikides. Selleks peavad liikmesriigid võtma hoiuste ja investeringute liidu väljakujundamisel täieliku isevastutuse ning selgitama aktiivselt välja, mis toimib hästi ja mis mitte. See võimaldab kehtestada ELi tasandil parimad tavad ja toetab ka kohaliku turu arengut. Olen kapitaliturgude liidu projektis osalenud juba pikka aega ja mõistan hästi, mis toimib ja mis mitte. Kui mind ametisse kinnitatakse, tuginen varasematele jõupingutustele ja saadud õppetundidele ning, mis eriti oluline, võtan arvesse kõigi sidusrühmade panust. Leian, et mõned hoiuste ja investeringute liidu hõlbustavad meetmed võivad olla alt üles suunatud ning seega võivad neid juhtida ja ellu viia liikmesriigid komisjoni toetusel ja koordineerimisel. Teie toetus, lugupeetud parlamendiliikmed, on selleks äärmiselt oluline.

Tähtaegade ja konkreetsete sammude osas esitaksin esimeste kuude jooksul pärast ametisse astumist üldise lähenemisviisi selle kohta, kuidas EL, liikmesriigid ja turuosalised saaksid hoiuste ja investeringute liidu kujundamisel otsustavalt edasi liikuda. Seda silmas pidades ning võttes arvesse hoiuste ja investeringute liidu praegust poliitilist hoogu, usun, et poliitikameetmed peaksid keskenduma piiratud hulga ümberkujundavatele meetmetele, mis on võimalik ellu viia viie aasta jooksul. Samuti arvan, et seda tuleks teha vähema reguleerimisega, kui oleme viimastel aastatel näinud. Hoiuste ja investeringute liidu algatused peaksid hõlmama ka ettepanekuid õigusaktide lihtsustamiseks ja regulatiivse koormuse vähendamiseks, eelkõige VKEde jaoks.

Hoiuste ja investeringute liidu prioriteetide kindlaksmääramisel soovin tugineda Euroopa Parlamendi ja nõukogu tööle ning Enrico Letta ja Mario Draghi hiljutistele aruannetele ning muudele riiklikul tasandil avaldatud aruannetele, eelkõige Noyer' aruandele, ning hõlbustada kogu ELi hõlmavat lähenemisviisi. Need sisendid on osutanud mitmele olulisele probleemile, sealhulgas vajadusele laiendada stiimuleid äriinglitele ning era- ja avaliku sektori seemnekapitali investoritele, suurendada Euroopa aktsiaturgude atraktiivsust esmaste avalike pakkumiste ja avalikuks muutunud äriühingute jaoks, vähendada regulatiivset killustatust sellistes valdkondades nagu maksejõuetus, maksu- või finantsturutaristu, ergutada jaeinvesteeringuid, sealhulgas pikaajaliste säästutoodete pakkumise kaudu, tugevdada finantskirjaoskust, vaadata läbi väärtpaperistamise õigusraamistik või liikuda terviklikuma ja integreerituma järelevalve suunas.

Selliseid reforme on kahtlemata vaja. Kui mind volinikuks kinnitatakse, soovin enne ettepanekute tegemist siiski lähemalt uurida, millised on peamised probleemid, ning arutada neid Euroopa Parlamendi, liikmesriikide ja kõigi sidusrühmadega, et panna paika meie ühised prioriteedid. Näiteks olen teadlik sellest, et komisjoni talitused on korraldanud esimese arvamuste vahetuse, et teha kindlaks tõkked, mis takistavad kauplemise ja kauplemisjärgse tegevuse integreerimist ning uuenduslikesse ja kasvavatesse ettevõtetesse investeerivate investeerimisfondide kasvu. Järgmisel aastal tuleks lõpule viia uuring, mis peaks andma rohkem teavet konsolideerimist takistavate tegurite kohta. Tean ka seda, et komisjoni talitused algatasid oktoobris avaliku konsultatsiooni väärtpaperistamise taaskäivitamise kohta. Ka muudes valdkondades, nagu järelevalvesüsteemi parandamine ELi tasandil, kavatsen, kui mind ametisse kinnitatakse, konsulteerida põhjalikult kõigi sidusrühmadega ja teha nendega koostööd, et hinnata, mil määral olemasolevaid vahendeid tõhusalt kasutatakse ja kas oleks vaja teha rohkem struktuurimuudatusi. Kui mind volinikuks kinnitatakse, on see teabekogumine ja dialoog oluline alus minu tegevusele lähikuudel tihedas koostöös kolleegiumi teiste liikmetega, et lõppkokkuvõttes saavutada meie ühine eesmärk, milleks on konkurentsivõimelisem ja õiglasem liit.

4. Kuidas kavatsete edasi arendada liidu (kauplemisjärgset) turutaristut kui turu edasise integreerimise alust? Kas Teie arvates õnnestub Euroopa turu infrastruktuuri määruse hiljutise läbivaatamisega viia eurodes nomineeritud tuletisinstrumentide kliirimistegevus ELi finantskeskustesse? Milliseid meetmeid kavatsete võtta lihtsa ja odava säästu- ja investeerimistoote väljatöötamiseks liidus, et tagada jaetarbivate ja -investorite asjakohane kaitse ning suurendada kapitaliturgudel osalemist? Milliseid algatusi kavatsete teha finantskirjaoskuse parandamiseks? Kas Teie arvates tuleb väärtpaperistamise reegleid muuta kohe või siis, kui kapitaliturgude liidu loomine on täielikult ellu viidud, ning kuidas see võiks mõjutada liidu finantsstabiilsust? Kas kavatsete teha ettepaneku seadusandliku reformi läbiviimiseks, et kohandada kapitaliturgude järelevalveraamistikku, võttes eeskujuks ühtse järelevalvemehhanismi?

Finantsturutaristud, sealhulgas need, mis pakuvad kauplemisjärgseid teenuseid, on ELi kapitaliturgude toimimiseks üliolulised. Selleks et meie finantsturud jääksid üleilmselt konkurentsivõimeliseks, peavad need olema vastupidavad, tõhusad ja uuenduslikud. Kahjuks on tõkkeid, mis takistavad tõeliselt ühtse kauplemisjärgsete teenuste turu loomist ELis. Nende tõkete kõrvaldamisel on tehtud mõningaid edusamme, kuid paljud neist on endiselt alles, nagu on rõhutatud hiljutistes kõrgetasemelistes ekspertiisaruannetes.

Hiljuti korraldasid komisjoni talitused asjaomaste sidusrühmade vahel arvamuste vahetuse kauplemis- ja kauplemisjärgsete teenuste integreerimise allesjäänud tõkete teemal. Samuti tuleks järgmisel aastal lõpule viia uuring, mis peaks andma rohkem teavet. Käimas on töö muudes kapitaliturgude liidu jaoks olulistes valdkondades, sealhulgas äriühinguõiguse ja maksejõuetusõiguse vallas, ning kui mind ametisse kinnitatakse, teen eelkõige koostööd demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga, tagamaks et me kõik tegutseme samas suunas, et aidata ettevõtteid ja arendada ühtset turgu viisil, mis kaitseb asjakohaselt tarbijaid ja jaeinvestoreid, tagades samal ajal, et asjakohased eeskirjad on ühtsed ja toetavad konkurentsivõimet. Mulle on juba selge, et peame jätkama tööd, et kõrvaldada tõkked, mis takistavad kauplemisjärgsete teenuste turupõhist integratsiooni.

Kliirivatel kesketel vastaspooltel on esmatähtis roll kapitaliturgude riskide juhtimisel ja nende turgude sujuva toimimise edendamisel. Seega on kesksed vastaspoolde üliolulised eduka kapitaliturgude liidu loomisel. Hiljuti läbi vaadatud Euroopa turu infrastruktuuri määrusega (nn EMIR 3), milles Euroopa Parlament ja nõukogu käesoleva aasta veebruaris kokku leppisid, on loodud raamistik konkurentsivõimeliste ja atraktiivsete kliirimisturgude edendamiseks ELis nii, et samal ajal on tagatud finantsstabiilsus.

Kuigi kaasseadusandjate poolt aktiivse konto küsimuses saavutatud lõplik kompromiss on komisjoni ettepanekust vähem ambitsioonikas, tagab see tasakaalu jõulisema regulatiivse sekkumise ja turupõhise lähenemisviisi vahel. See on esimene samm, et vähendada liigset sõltuvust süsteemselt olulistest kolmandate riikide kesketest vastaspooltest ja maandada nendega seotud riske. Aktiivne konto koos muude meetmetega ELi kliirimisturgude atraktiivsuse ja konkurentsivõime parandamiseks peaks käivitama protsessi, mille kaudu jätkub kliirimise areng ELis ja väheneb meie finantsturgude sõltuvus teatavatest kolmandate riikide kesketest vastaspooltest. EMIR 3 võimaldab meil hoolikalt jälgida, mil määral annavad need kombineeritud meetmed soovitud tulemusi. Julgustan turuosalisi kasutama maksimaalselt ära pakutavaid võimalusi ning aitama arendada ELis välja sügava ja likviidse kliirimisturu ning piirama võimalikke riske meie finantsstabiilsusele.

Seoses lihtsa ja odava säästu- ja investeerimistootelega soovin rõhutada, et tuleb arendada välja selliste toodete tõeline ühtne turg, hõlbustades ja stimuleerides jaeinvestorite juurdepääsu sellistele toodetele. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen koostööd kõigi sidusrühmadega, et teha kindlaks parim viis edasiliikumiseks, mille puhul võetakse võrdselt arvesse kõiki olulisi huve. Selline tulemus peaks tagama, et jaeinvestorid saavad teha teadlikke investeerimisotsuseid, on piisavalt kaitstud ja neil on võimalik investeerida kapitaliturgudel õiglastel tingimustel. Ainult juhul, kui jaeinvestorid saavad turge usaldada ja teenida seal korralikku tulu, nii et see on kooskõlas nende eelistustega (nt toetada kestlikke projekte), on nad valmis rohkem investeerima. Lisaks on esmatähtis parandada finants- ja digikirjaoskust, mis võimaldab jaeinvestoritel teha teadlikke otsuseid ning hoida ära finantspeetusi ja petuskeeme. Nendel teemadel palun austatud parlamendiliikmetel vaadata ka minu vastust kirjalikule küsimusele nr 8.

Väärtpaberistamine on vaieldamatult oluline, kuid esmatähtis on selle turu probleeme esmalt mõista ja alles siis hakata arutama, kuidas neid lahendada. Seepärast arvan, et on hea, et komisjoni talitused on algatanud väärtpaberistamise teemal avaliku sihtkonsultatsiooni. Selle tulemuste põhjal on mul võimalik, kui mind ametisse kinnitatakse, leida parim tegutsemisviis nii mis tahes ettepaneku ajastuse kui ka sisu osas. Kui tõendid näitavad, et tuleb viivitamatult tegutseda, peame seda tegema. Loomulikult peame tagama, et ükski meie meede või selle puudumine ei sea ohtu finantsstabiilsust.

Erinevused reguleerimises ja järelevalves takistavad integreeritud kapitaliturgude arengut, suurendades kulusid ja pärssides konkurentsivõimet. Paljud neist erinevustest võivad kahjustada ka investoreid, sest nende kaitsetase võib liikmesriigiti erineda. Täiustatud järelevalvesüsteem ELi tasandil võib olla peamine liikumapanev jõud meie kapitaliturgude täieliku potentsiaali ära kasutamiseks, sest see vähendab ebatõhusust, aitab saavutada mastaabisäästu ja suurendab usaldust turgude toimimise vastu. See aitaks oluliselt vähendada regulatiivset koormust. Järelevalve parandamiseks on mitmeid võimalusi. Üks võimalus on ühine ELi tasandi järelevalve, kus üks järelevalveasutus teeb järelevalvet teatavate turuosaliste üle (nagu ühtne järelevalvemehhanism panganduse valdkonnas) eri liikmesriikides. Teine võimalus on tagada, et kõrvuti tegutsevate riiklike järelevalveasutuste lähenemisviisid ja tulemused oleksid paremini kooskõlas, nii et nad saaksid koos tagada ühtse järelevalve. Kui mind ametisse kinnitatakse, kavatsen põhjalikult konsulteerida ja suhelda kõigi sidusrühmadega vajaduse üle tõhustada järelevalvekorda ELis. Nendelt saadud teabe põhjal hinnatakse järelevalvesüsteemi parandamise võimalusi ja pakutakse välja sobivad edasised sammud. Kui mind ametisse kinnitatakse, loodan Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide toetusele selles protsessis.

Pangandusliit

5. Kuidas kavatsete seada prioriteediks pangandusliidu väljakujundamise? Millised on Teie missioonikirjas esitatud parameetrite kohaselt eelkõige Teie edasised sammud Euroopa hoiusekindlustusskeemi loomiseks? Kuidas kavatsete käsitleda panganduse konsolideerimise küsimust liidu tasandil? Kas olete pühendunud Basel III standardite täielikule ja viivitamatule rakendamisele?

Finantsstabiilsus on jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime eeltingimus, kuigi see üksinda ei ole piisav. Portugali rahandusministrina osalesin mitme panga maksejõuetusele lahenduste otsimisel pärast 2008.–2009. aasta üleilmset finantskriisi. Järgnenud majanduskriisi ajal kaotasid paljud inimesed töö või elusaseme ning paljud ettevõtted sattusid raskustesse ja lõpetasid tegevuse. See kogemus õpetas mulle, et finantsstabiilsuse tagamine ja hoiustajate kaitsmine on esmatähtis kodumajapidamiste ja ettevõtete heaolu säilitamiseks. Pangandusliidu juba paika pandud elemendid on aidanud oluliselt suurendada pangandussektori vastupanuvõimet. See tuli hästi ilmsiks 2023. aasta kevadel, kui mitmed USA piirkondlikud pangad muutusid maksejõuetuks ja ka Credit Suisse'iga oleks võinud nii juhtuda, samal ajal kui ELi pangad suutsid seonduva majandusšokiga ja finantsmõju ülekandumise ohuga hästi toime tulla.

Seni on pangandusliidu väljakujundamisel keskendutud peamiselt reeglitele ja institutsionaalsele struktuurile. Kui mind ametisse kinnitatakse, soovin seada selle keskpunkti kodanikud ja ettevõtjad. Sooviksin keskenduda oma tegevuses sellele, mida pangandusliit võib neile pakkuda: näiteks peab hoiuste kaitse olema kindel, nii et ettevõtted ja ettevõtjad saaksid arendada oma projekte ja kasvatada meie majandust. Samuti peaks pangandusliit viima selleni, et pangad pakuvad tänu toimivale piiriülesele konkurentsile paremaid ja odavamaid finantsteenuseid. Sääste tuleks ELis kasutada võimalikult tootlikult ja pangad peaksid toetama ettevõtete investeringuid. Need peavad olema pangandusliidu ning laiema Euroopa hoiuste ja investeringute liidu peamised eesmärgid. Sellega seoses võib edasine konsolideerimine võimaldada pankadel arendada tõhusamaid ärimudeleid, olla uuenduslikumad, investeerida rohkem infotehnoloogiasse, kasvada ühtsel turul, konkureerida rahvusvaheliselt ja panna mitmekesistamise kaudu paremini vastu šokkidele. Minu jaoks on oluline ka pankade ärimudelite mitmekesisus.

Kui mind ametisse kinnitatakse, sean pangandusliidu edasiarendamiseks järgmised prioriteedid.

Esiteks teen tööd selle nimel, et säilitada meie tõhus usaldatavusraamistik. Tänu minu varasemale töökogemusele mõistan, kui oluline on usaldusväärne ja kindel usaldatavusraamistik. Minu esimeseks ülesandeks on hakata rakendama panganduspaketti, millega lisati Basel III standardite lõplikud elemendid ELi õigusesse. ELi poliitiline eesmärk on kohaldada rahvusvaheliselt kokkulepitud standardeid kõigi ELi 4 500 panga suhtes, mitte ainult suurte rahvusvaheliselt tegutsevate pankade suhtes, nagu see on teistes jurisdiktsioonides. Anname pankadele piisavalt aega uute eeskirjadega kohanemiseks. Tahan selgelt välja öelda: me peame eeskirju rakendama, mitte tagasi pöörama. Kuid peame arvesse võtma ka rahvusvahelist konkurentsivõimet ning võimalikke tagajärgi, mis tulenevad viivitustest ja lahknevustest standardite rakendamisel teistes olulistest jurisdiktsioonides. Kui mind volinikuks kinnitatakse, kutsun meie rahvusvahelisi partnereid üles rakendama kokkulepitud Baseli reforme võimalikult kiiresti, et tagada võrdsed tingimused. Arvan, et 15 aastat pärast suuri pangandusreformi peaksime tegema pausi ja andma aega raamistiku sisseadmiseks, kuigi tulevikus võib olla siiski vaja teha sihipäraseid muudatusi.

Teiseks, kui mind ametisse nimetatakse, töötan selle nimel, et saavutada kompromiss kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistiku küsimuses, mis tooks kaasa tõelise edasimineku pankade maksejõuetuse haldamisel ja tagaks finantsstabiilsuse. Tugevam kriisiohje- ja hoiusekindlustusraamistik peaks andma ametiasutustele asjakohased vahendid ükskõik kui suurte ja mis tahes ärimudeliga raskustes olevate pankade ümberkorraldamiseks, säilitades seeläbi väärtuse, selle asemel et see hävitada. Minu arvates peaksid läbirääkimised kriisiohje- ja hoiusekindlustuse üle algama võimalikult kiiresti ning kui mind volinikuks kinnitatakse, luban anda endast kõik, et leida kompromiss Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohtade vahel, mis parandab praegust raamistikku ja tugevdab finantsstabiilsust.

Kolmandaks töötan selle nimel, et panna paika edasised sammud seoses Euroopa hoiusekindlustusskeemiga, et tagada kõigi hoiustajate võrdne kaitse, olenemata sellest, kus nad pangandusliidus asuvad, ning et maandada ohtu, et kohalike pankade maksejõuetuse mõju võib kanduda üle teistesse pankadesse ja riikidesse. Soovin leida lahenduse, mida saavad toetada nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu, ning parlament saab siin suureks abiks olla. Majandus- ja rahanduskomisjon võttis parlamendi eelmise koosseisu ametiaja lõpus vastu huvitava raporti, milles tuuakse välja kompromissi saavutamiseks vajaliku lähtepunkti elemendid. Kuna arutelud Euroopa hoiusekindlustusskeemi üle on peaaegu kümme aastat paigal tammunud, peaksime olema avatud ka erinevatele

konsensuse saavutamise võimalustele. Selleks on vaja kõigi osapoolte valmisolekut ja kui mind volinikuks kinnitatakse, olen valmis kokkuleppele kaasa aitama.

Neljandaks uurin, kuidas käsitleda muid viimastel aastatel kindlaks tehtud asjakohaseid aspekte. Peame kaaluma, kuidas tagada, et kohalikud panga tüürettevõtjad saaksid kriisiolukorras toetust oma teises liikmesriigis asuvalt emattevõtjalt. Samuti peame analüüsima ühtsel turul pangandusteenuste piiriülese osutamise tõkkeit. Need küsimused ei ole lihtsate killast. Kuid need on olulised tagamaks, et pangandusliit toob ELi kodanikele ja ettevõtjatele tõelist kasu ning aitab tõhusalt kaasa hoiuste ja investeringute liidu loomisele.

Kui mind ametisse kinnitatakse, loodan Euroopa Parlamendi toetusele selles vallas. Pangandusliidu 2023. aasta raportis kirjeldas parlament pangandusliitu kui majandus- ja rahaliidu ning ühtse turu olulist täiendust. Selles rõhutati, et integreeritud pangandusliit võib suurendada konkurentsi ja tarbijate valikuvõimalusi jaepanganduses, sealhulgas paremate piiriüleste pangandusteenuste kaudu. Lisaks rõhutati selles ELi mitmekesise ja konkurentsivõimelise pangandussektori eeliseid. Nõustun täielikult nende seisukohtadega.

EL ei tohi enam aega kaotada, sest konkurentsivõime lõhe teiste jurisdiktsioonidega, näiteks Ameerika Ühendriikidega, suureneb jätkuvalt. Nüüd on aeg teha edusamme kriisiohje- ja hoiusekindlustuse, Euroopa hoiusekindlustusskeemi ja kõigi muude pangandusliidu edasiarendamiseks vajalike elementide osas.

6. Varirahastamise struktuurid, mis praegu jäävad reguleerimisest väljapoole, võivad tekitada probleeme, eelkõige makrotasandi usaldatavusega seotud aspektide osas. Milline on Teie arvamus mittepangast finantsasutuste ja traditsioonilise pangandussüsteemi vahelise seose kohta ning võimalike algatuste kohta selles valdkonnas?

Mittepangast finantsasutused, nagu varahaldusettevõtjad, investeerimisfondid, investeerimisühingud, pensionifondid, kindlustusandjad ja vähemal määral reguleerimata üksused, nagu perepangad, riiklikud investeerimisfondid, finantsettevõtjad ja riiklikud pensionifondid, on ettevõtete, pankade ja valitsuste peamised rahastamisallikad ning Euroopa Liidus ja kogu maailmas väljakujunenud finantsteenuste osutajad. Neil on esmatähtis roll selles, kuidas EL tegutseb, et: 1) kaasata erakapitali, et rahastada meie poliitilisi prioriteete ning digi-, rohe- ja sotsiaalset üleminekut ning innovaatilisi ettevõtteid, nagu on rõhutatud hiljutistes kõrgetasemelistes ekspertide aruannetes, ning 2) osutada finantsteenuseid ELi majandusele ja ülejäänud maailmale.

Komisjoni kõrgetasemelisel kapitaliturgude liidu foorumil, kus ma tegutsesin jaainvestorite osalemist käsitleva tegevussuuna kaasesimehena, juhiti 2020. aastal tähelepanu sellele, et kapitaliturgude liidu peamine eesmärk on edendada majanduse konkurentsivõimet ja majanduskasvu, pakkudes innovatsiooni rahastamiseks mitmekesisemaid allikaid, ning seega suurendada tootlikkust. Mittepangast finantsasutused on rahalise mitmekesisuse allikas, kuna nad rahastavad end peamiselt ise ja investeerivad kapitaliturgude kaudu ning on ka pankade ning muu era- ja avaliku sektori peamine investeerimis- ja rahastamisallikas.

Viimastel aastatel on pangandusvälised sektorid finantsvara kogumahu seisukohast kasvanud rohkem kui pangandussektor. Tean väga hästi, et viimastel aastatel aset leidnud stressisündmuste, nagu COVID-19 pandeemia ajal vallandunud likviidsuskriis, Archegose finantskandaal või kohustustepõhiste investeringute fondide kriis, on rahvusvahelistes poliitilistes aruteludes esile kerkinud finantsstabiilsusega seotud mured mittepangast finantsasutuste pärast ning mitmes ELi-välises ja ELi jurisdiktsioonis ja rahvusvahelistes organisatsioonides on tehtud sellega seoses algatusi. Võimalikud nõrgad kohad on seotud ebapiisava valmisolekuga likviidsusšokkideks, ülemäärase finantsvõimendusega, eelkõige laenuvõtmise ja tuletisinstrumentide kaudu, ning nende üksuste ja traditsioonilise pangandussüsteemi kasvava seose senitundmatu mõjuga.

Usun, et mittepangast finantsasutuste vastupanuvõime on eeltingimus selleks, et nad saaksid tulemuslikult panustada hoiuste ja investeringute liidu väljakujundamisse, mis on poliitiliste suuniste kohaselt komisjoni peamine prioriteet. Seepärast on mul hea meel, et Euroopa Parlament tunnistas oma 2023. aasta pangandusliidu raportis ka vajadust suurendada mittepangast finantsasutuste vastupanuvõimet. Lisaks rõhutati raportis, kui oluline on töötada välja regulatiivsed ja järelevalve vahendid, et vältida likviidsuskriisi ning pankade ja mittepangast finantsasutuste omavahelisest seotusest tulenevaid riske. Mittepangast finantsasutuste suhtes, mida reguleeritakse ELi tasandil, kohaldatakse ranget reguleerimiskorda, eelkõige finantsinstrumentide turgude direktiivi, eurofondide direktiivi, alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiivi, Euroopa turu infrastruktuuri määrust ja Solventsus II direktiivi, kusjuures neid kõiki on hiljuti muudetud. Need üksused tegutsevad Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis, mis jälgib finantsstabiilsusega seotud riske ka Euroopa järelevalveasutuste, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja riiklike pädevate asutuste kaudu. Seepärast väärib märkimist, et komisjoni talitused algatasid hiljuti sihtkonsultatsiooni, mille käigus kogutakse nendele saavutustele tuginedes tõendeid selle

kohta, kas praegune makrotasandi usaldatavuspoliitika on piisav, et käsitleda mittepangast finantsasutuste tegevusest tulenevaid süsteemseid riske. Samuti eeldan, et konsultatsiooni käigus käsitletakse valdkondi, mida varasemad seadusandlikud meetmed suures osas ei puudutanud, sealhulgas mittepangast finantsasutusi, mis praegu jäävad ELi reguleerimisalast välja, ning seega saame rohkem selgust selle kohta, kas tuleb võtta täiendavaid meetmeid. Konsultatsiooni tulemused aitavad hinnata ka võimalusi, kuidas parandada rahaturufondide likviidsusriiskide järelevalvet.

Pankade ja mittepangast finantsasutuste vahelised finantssidemed (nn omavaheline seotus) on samuti oluline teema, mida tuleb silmas pidada, ning mul on hea meel, et Euroopa Parlamendi 2023. aasta raport pangandusliidu kohta on sellele probleemile poliitilist tähelepanu juhtinud. Minu arvates on oluline neid riskipositsioone jälgida (Euroopa Keskpang ja ühtne järelevalvemehhanism juba teevad seda) ning hoida ära ülemääraste riskide võtmist, eriti kui sellega kaasneb ebapiisav riskijuhtimine. Tänu parlamendi toetusele tugevdas liit hiljuti 2024. aasta panganduspaketiga (kapitalinõuete määrus 3) riskide kontsentreerumise raamistiku nõudeid, mida pangad peavad täitma seoses oma riskipositsioonidega teatavate mittepangast finantsasutuste suhtes. Selleks on panganduspaketis nõutud, et pangad peavad avalikustama koguriskipositsiooni mittepangast finantsasutuste sektori suhtes, kusjuures keskendutakse peamiselt riskipositsioonidele väljaspool ELi õigusraamistikku tegutsevate mittepangast üksuste suhtes ja konkreetsetele reguleeritud üksustele, nagu rahaturufondid või suure finantsvõimendusega alternatiivsed investeerimisfondid. Samuti antakse sellega Euroopa Pangandusjärelevalvele volitused vaadata läbi mittepangast finantsasutuste suhtes kehtivad suunised ning esitada aruanne, mis käsitleb nende asutuste panust kapitaliturude liitu ja pankade riskipositsioone nende asutuste suhtes.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, uurin edasi, kuidas tagada mittepangast finantsasutuste vastupanuvõime, pidades silmas nendega kaasnevaid riske, aga ka nende panust hoiuste ja investeringute liitu ning seeläbi meie majanduse konkurentsivõimesse. Lisaks jätkan koostööd Euroopa sidusrühmade ja rahvusvaheliste partneritega, eelkõige finantsstabiilsuse nõukogu kaudu, et jälgida viimaseid arenguid, hinnata tekkivaid riske ja nõrku kohti, täita G20 ja G7 kohustused seoses mittepangast finantsasutuste reformidega ning tagada võimaluse korral koordineeritud ja hästi läbimõeldud reageerimine mittepangast finantsasutuste nõrkadele kohtadele ning hoida ära regulatiivset arbitraaži tänases integreeritud üleilmses finantsüsteemis.

Kestlik rahandus

7. Milliseid lisameetmeid on vaja selle tagamiseks, et liit jääks kestliku rahanduse valdkonnas ülemaailmseks liidriks, et kapitali kasutataks digi- ja rohepöördesse investeerimiseks ning et kestliku rahanduse raamistikku tugevdataks? Kuidas kavatsete töötada välja kestliku rahanduse rahvusvahelise lähtestsenaariumi, et suurendada kestliku rahanduse standardite koostalitlusvõimet ja mõjusust kõigis jurisdiktsioonides? Kuidas kavatsete kestliku rahanduse raamistikku lihtsustada ja parandada selle kasutatavust, sealhulgas vähendada haldus- ja aruandluskoormust, ning seda raamistikku ühtlustada, saavutades samal ajal nõutavaid ambitsioonikaid tulemusi? Kas Teie arvates aitab praegune jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrus jaeinvestoritel hinnata kestlikkusriske ja teha teadlikke investeerimisotsuseid, ning kas Teie arvates peaksid kestlikuna turustatavad investeerimistooted vastama kestlikkuse miinimumnõuetele?

Nagu on märgitud president von der Leyeni missioonikirjas, peame arendama edasi kestlikku rahandust, eelkõige seoses ülemineku ja kliimamuutustele vastupanuvõimega, ning tagama, et EL jääb selles valdkonnas üleilmses liidriks.

ELi kestliku rahanduse raamistik on nüüd suures osas paigas. Kuna asjaga on kiire, on töövahendid välja töötatud suhteliselt lühikese aja jooksul, alates 2018. aastast. Varajased märgid on üldiselt julgustavad. Näeme, et roheinvesteeringud suurenevad pidevalt. Samuti on selge, et see uus raamistik ja selle aruandlusnõuded toovad lühikeses perspektiivis kaasa uusi kulusid ning investeeringutest ei pruugi alati saada kohest tulu. Kliimaprobleemide ignoreerimisest tulenevad kulud muutuvad aga üha ilmsemaks.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, kavatsen tugineda kehtivale raamistikule ja teha tööd nõuete lihtsustamiseks, et leevendada tarbetut koormust, seadmata ohtu meie ühiseid Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke. Leian, et praeguses etapis ei ole vaja olulisi uusi nõudeid või eeskirju, kuid tõenäoliselt tuleb kohandada olemasolevaid, et muuta need eesmärgipärasemaks. Samuti tuleks läbi viia sihipärased läbivaatamised, et lihtsustada ja hõlbustada raamistiku kohaldamist. Väga oluline on ka jätkata sidusrühmade toetamist nõuete ja eeskirjade rakendamisel. Töövahendid tuleb muuta väiksemate turuosaliste jaoks lihtsamaks ja proportsionaalsemaks, sealhulgas seoses suuremate turuosaliste kohustuste kaudse mõjuga, ning need peavad hõlbustama üleminekurahastuse suurendamist kõigi üksuste jaoks, olenemata nende lähtepunktist ja pidades meeles, et isegi väikesed olulised sammud kestlikkuseesmärkide suunas on paremad kui tegevusetus. Kui mind ametisse kinnitatakse, töötan selle nimel, et

muuta raamistiku kasutamine üldiselt lihtsamaks, vähendada ettevõtete halduskoormust ja ühtlustada raamistikku, et muuta see paremini kasutatavaks laiemale hulgale osalejatele, sealhulgas VKEdele, ilma et see kahjustaks põhieesmärke ja soodustaks rohepesu. Teen tihedat koostööd õiglase ja konkurentsivõimelise puhtale energiale ülemineku eest vastutav juhtiv asepresidendi, majanduse ja tootlikkuse ning rakendamise ja lihtsustamise voliniku, keskkonna, veemajanduse kriisivalmiduse ja konkurentsivõimelise ringmajanduse voliniku ning kliima, nullnetoheite ja puhta majanduskasvu volinikuga, et neid prioriteete ellu viia.

Peame jätkama rakendamissuuniste andmist, eelkõige Euroopa kestlikkusaruandluse standardite, taksonoomia ja Euroopa roheliste võlakirjade standardi kohta. Peame tagama, et äriühingute suhtes kohaldatavad teabe avalikustamise ja ülemineku kavandamise nõuded oleksid kogu raamistiku ulatuses sidusad. Samuti tuleks välja töötada konkreetsete lahendused, et paremini rahuldada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning võib olla ka väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate vajadusi, sealhulgas töötada välja lihtsad ja juurdepääsetavad aruandlusstandardid. Peaksime võtma arvesse tagasisidet rakendamise esimestel aastatel esinenud probleemide kohta ning tegema vajalikud kohandused kogu raamistikus, järgides sidusat ja terviklikku lähenemisviisi. Oleme juba algatanud avaliku konsultatsiooni jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrase teemal ja selle tagasiside põhjal hindame, kuidas minna edasi. Samuti peaksime vaatama läbi ELi taksonoomia delegeeritud õigusaktid, et hõlmata rohkem majandustegevusi, muutma selliste kriteeriumide nagu „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise lihtsamaks ning tagama, et üleminekutegevus jääb usaldusväärsele üleminekurajale, mis on kooskõlas kliimanetraalse majandusega, ja et taksonoomiakohane avalikustamine on kulutõhus. Lisaks peaksime veelgi hõlbustama andmevooge ja masinloetavust ning kasutama selleks täiel määral ära Euroopa ühtset juurdepääsupunkti.

Kui mind ametisse kinnitatakse, jätkan tööd jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrase vallas, et tõkestada tulemuslikumalt rohepesu ja võimaldada lõppinvestoritel kergemini mõista nende finantstoodete kestlikkusomadusi, mida nad kavatsevad osta. Selleks peaksime esiteks kaaluma muudatusi finantstoodete kohta keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalase teabe avalikustamise nõuetes, et parandada võrreldavust ja suurendada usaldusväärset. Investorid peavad saama usaldusväärset, sisukat ja kergesti mõistetavat teavet ning seepärast tuleb vältida võimalikke eksitavaid väiteid või keerukaid protsesse. Jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrase kohaselt avalikustatav teave peab olema kooskõlas ka laiema kestliku rahanduse raamistiku alusel avaldatava muu teabega. See oleks kasulik nii jaeinvestoritele kui ka toote koostajatele. Teiseks peame hindama finantstoodete kestlikkusalase liigitamise süsteemi teostatavust. Raamistiku praegune väärkasutamine pseudomärgistuse süsteemina toob kaasa rohepesu ja investorite kaitsega seotud riskid ega võimalda toodete täpset liigitamist. Lihtne liigitamissüsteem, mis põhineks selgetel eesmärkidel ja kindlatel kriteeriumidel, võib hõlbustada investoritel toodetest arusaamist ja aitab vältida eksitavaid keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalaseid väiteid. Kõik need sammud aitaksid osana integreeritumast hoiuste ja investeerinute liidust meelitada ligi uusi investoreid, kes on huvitatud kulutõhusatest keskkonnasäästlikest toodetest, ning kaasata pikaajalisi sääste keskkonnahoidlikesse investeringutesse.

Kuid samuti peame meeles pidama, et kliimamuutused ja keskkonnaseisundi halvenemine on üleilmne probleem. Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan tööd rahvusvahelistel foorumitel ja partnerjurisdiktsioonidega, et hõlbustada meie raamistike koostalitlusvõimet. Suurem koostalitlusvõime, eelkõige taksonoomiate ja kestlikkusteabe avalikustamise puhul, aitab arendada piiriüleseid kapitaliturge, kus ELi äriühingutele on tagatud võrdsed tingimused. ELi taksonoomia on olnud eeskujuks sarnastele raamistikele muu hulgas Lõuna-Aafrikas, Colombias, Singapuris ja Mehhikos. Ülemineku rahastamisevallas peaksime jätkama vajalike põhimõtete ja vahendite väljatöötamist, et viia finantstegevus vastavalt ELi põhimõtetele ja eeskirjadele kooskõlla kliima- ja kestlikkuseesmärkidega. See omakorda aitab säilitada ELi ettevõtjatele võrdsed tingimused ja konkurentsivõime, suurendades samal ajal üleilmset kliima- ja keskkonnaambitsiooni. Teabe avalikustamise valdkonnas peaksime olema jätkuvalt eeskujuks. ELi lähenemisviisi aruandlusele, sealhulgas topeltolulisus, on olnud eeskujuks sellistele jurisdiktsioonidele nagu Šveits ja Hiina. Mitmed riigid (nt Jaapan ja Ühendkuningriik) võtavad samuti investeerimisotsuste tagamisel arvesse keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid. Komisjon peaks jätkuvalt tuginema ELi ja üleilmsete aruandlusstandardite vahel juba saavutatud väga heale koostalitlusele, et vähendada ELi ettevõtjate võimalikku koormust.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni küsimus

8. Teile saadetud missioonikirjas palus Euroopa Komisjoni president Teil tagada, et ELi reeglid pakuksid tarbijatele ja jaeinvestoritele asjakohasel tasemel kaitset, andes neile võimaluse teha teadlikke otsuseid ja suurendada oma kapitaliturgudel osalemist õiglasematel tingimustel, pidades eelkõige silmas tehisintellekti kasutuselevõttu finantssektoris. Milliseid konkreetseid meetmeid, sealhulgas seadusandlikke meetmeid kavatsete eespool nimetatud eesmärkide saavutamiseks võtta? Selle toetamiseks palutakse Teil töötada välja

finantskirjaoskuse strateegia. Milline on Teie kava ja milliseid meetmeid kavatsete selle strateegia väljatöötamiseks võtta?

Jaainvestorid peavad saama teha teadlikke investeerimisotsuseid, nad peavad olema piisavalt kaitstud ja neil peaks olema võimalik investeerida õiglastel tingimustel. Leian, et need on olulised eeltingimused jaainvestorite osalemise suurendamiseks kapitaliturgudel. Ainult juhul, kui jaainvestorid tunnevad, et nad saavad turge usaldada ja teenida seal korralikku tulu, nii et see läheb kokku nende investeerimiseelsetega, on nad motiveeritud rohkem investeerima. Jaainvestorite osalemise suurenemine aitab ka ELi majandust. Vahendeid saab suunata investeeeringutesse, et saavutada majanduslike eesmärgid, milleks on näiteks innovatsiooni, idufirmade ning rohe-, digi- ja sotsiaalse ülemineku rahastamine.

Nende eesmärkide saavutamiseks on esmatähtis seada prioriteediks leppida kiiresti kokku komisjoni jaainvesteeeringute strateegia ja rakendada see kooskõlas eespool nimetatud eesmärkidega. Olenemata lõpptulemusest on siiski selge, et jaainvesteeeringute strateegia meetmed ei ole tõenäoliselt piisavad, et muuta jaainvestorite suhtumist investeerimisesse. Peame tegema rohkem.

Vaadates tulevikku ning tuginedes konsultatsioonidele ja kogemustele, mida ma sain kapitaliturgude liidu jaainvestorite osalemist käsitleva tegevussuuna kõrgetasemelise eksperdirühma kaasesimehena, kavatsen ma, kui mind volinikuks kinnitatakse, laiendada fookust ja uurida võimalusi, kuidas kujundada välja lihtsate ja odavate investeerimis- ja säästutoodete tõeline ühtne turg, et tagada laiem valik, madalamad hinnad ja parem juurdepääs sellistele toodetele. Kui mind ametisse kinnitatakse, hindan hoolikalt, kas selliste toodete jaoks on olemas tõhus ja toimiv ühtne turg ning kuidas ja mil määral võivad mitmesugused investeerimisviisid meelitada ligi uusi investoreid, sealhulgas kergesti juurdepääsetavate digivahendite kasutamise kaudu, ning kas ELi äriühingute jaoks on olemas õiged tingimused mastaabi suurendamiseks ning kulutõhusate, läbipaistvate ja hea tulususega piiriüleste toodete pakkumiseks, nii et oleks tagatud ka jaainvestorite piisav teavitamine. Oleme näinud näiteid mõnes liikmesriigis, kus on edukalt loodud investeerimis- ja säästukontod, mis pakuvad maksusoodustusi ja julgustavad jaainvesteeeringuid. Sooviksin lähemalt uurida, kuidas need kavad toimeisid ja mis tegi need edukaks. Kõik sellesuunalised jõupingutused nõuaksid ühist tegutsemist nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen nende eesmärkide saavutamiseks tihedat koostööd teiste kolleegiumi liikmetega, eelkõige demokraatia, õigusküsimuste ja õigusriikluse volinikuga, ning kõigi sidusrühmadega.

Tehisintellekt saab aidata tarbijatel ja jaainvestoritel teha teadlikumaid otsuseid, töödeldes kiiresti andmeid ja pakkudes kättesaadavamal viisil personaalset teavet toodete ja teenuste kohta, mis on paremini kohandatud üksiktarbijate vajadustele. See võib hõlbustada juurdepääsu kapitaliturgudele. Loomulikult kaasnevad võimalustega riskid, mistõttu on tehisintellektimääruse õigeaegne rakendamine oluline usalduse tagamiseks. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen tihedat koostööd tehnoloogilise suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava juhtiva asepresidendiga, et tagada tehisintellektimääruse kohaldamise sujuv ja tõhus integreerimine olemasolevasse finantsjärelevalvesse.

Kui mind volinikuks kinnitatakse, jätkan ka komisjoni eelmise koosseisu ametiajal tehtud olulist tööd finantskirjaoskuse vallas. Nagu missioonikirjas nõutud, teen ettepaneku spetsiaalse strateegia kohta. Finantskirjaoskus on oluline eluks vajalik oskus, mida tuleks hakata arendama varases eas, kuna see võib anda inimestele palju paremaid võimalused teadlike otsuste tegemiseks oma rahaliste vahendite kohta ja tuleviku kavandamiseks. Võttes arvesse, et internetipettusi on üha rohkem, peavad finantsteenuste tarbijad olema üha teadlikumad ja valmis küberpettustega toime tulema. Kahjuks on finants- ja digikirjaoskuse tase ELis endiselt liiga madal: 2023. aasta juulis korraldatud Eurobaromeetri uuringu tulemused näitavad, et ainult 18 %-l ELi kodanikest on hea finantskirjaoskus. Finantskirjaoskuse tase on liikmesriigiti ja eri rühmade lõikes samuti väga erinev ning mõjutab eelkõige naisi, noori ja eakaid, kelle kirjaoskus on kehvem. Kehv finantskirjaoskus mõjutab inimese isiklikku ja rahalist heaolu, kodumajapidamisi ja ühiskonda laiemalt.

Pea tegema kindlaks allesjäänud kitsaskohad, mis pärsvad senise hea töö täielikku tulemuslikkust, konsulteerima ja kaaluma asjakohaseid edasisi samme. Iga strateegia puhul otsitakse kindlasti võimalusi, kuidas toetada ja edendada parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel ning anda täiendavaid suuniseid kehtivate finantspädevuse raamistike rakendamiseks. Olen teadlik komisjoni pädevusest selles valdkonnas ja kaalun hoolikalt poliitikavalikuid, konsulteerides eri sektorite sidusrühmadega ja tehes koostööd kolleegiumi teiste liikmetega, et tagada asjakohased meetmed. Arvestan Euroopa Parlamendi toetusega selles küsimuses, kuna finantskirjaoskus on selgelt valdkond, kus me kõik peame tegema järjepidevat ja mõjusat koostööd.

Lõpetuseks rõhutan, et kuigi jõupingutused finantskirjaoskuse parandamiseks on tarbijakaitse-eeskirjade oluline täiendus, ei saa need loomulikult kunagi asendada tugevat õiguslikku tarbijakaitseraamistikku.

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni küsimus

9. Teie ülesanne on jätkata tööd digirahanduse ja uue rahapesuvastase paketi rakendamiseks.

Milliseid meetmeid kavatsete võtta, et hinnata tehisintellektisüsteemide kasutuselevõttu finantssektoris, sealhulgas nende vastavust tehisintellekti käsitlevas määruses sätestatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide erinõuetele (nt riskijuhtimissüsteemid või põhiõigustele avalduva mõju hinnangud)? Milliseid meetmeid kavatsete esmajärjekorras võtta, et tulemuslikult rakendada uusi rahapesuvastase võitluse ühtseid norme, eelkõige finantssektoris, aga ka finantssektorist väljaspool, ning rahapesu andmebüroodele antud uusi volitusi, pädevusi ja vahendeid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, avastamiseks ja nende vastu võitlemiseks?

Minu missioonikirjas palus president von der Leyen mul jätkata tööd digirahanduse valdkonnas ja eelkõige hinnata tehisintellekti kasutuselevõttu rahanduses. Kui mind volinikuks kinnitatakse, teen koostööd teiste kolleegiumi liikmetega ning finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraadi toel Euroopa järelevalveasutuste ja hiljuti loodud Euroopa Komisjoni tehisintellektiametiga, et saavutada meie ühised eesmärgid. Loomulikult teen tihedat koostööd ka Euroopa Parlamendi ja nõukoga. Kui mind ametisse kinnitatakse, tuginen juba tehtud tööle, eelkõige hiljutistele konsultatsioonidele ja sihipärasele teavitustegevusele, mille eesmärk on koguda sidusrühmadelt teavet praeguste turusuundumuste ning võimalike riskide ja tõkete kohta, mis takistavad tehisintellekti kasutuselevõttu finantssektoris. Samuti teen tihedat koostööd järelevalvekogukonna ja tehisintellektiametiga, et tagada vastavus tehisintellektimääruses suure riskiga tehisintellektisüsteemidele sätestatud erinõuetele. Kuna tehisintellektiga kaasneb väga palju võimalusi ja riske ülemaailmsel tasandil, kavatsen ma, kui mind volinikuks kinnitatakse, teha koostööd meie rahvusvaheliste partneritega, nagu finantsstabiilsuse nõukogu, rahapesuvastane töökond, Baseli pangajärelevalve komitee ja Rahvusvaheliste Arvelduste Pank, et töötada välja üleilmselt koordineeritud lahendused, austades Euroopa väärtusi.

Usun, et äärmiselt oluline on teha koostööd kõigi sidusrühmadega – nii tarbijate, kasutajate, pakkujate, arendajate või järelevalveasutustega kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukoga –, et tagada tehisintellektimääruse uute normide kiire rakendamine. Tehisintellektimääruse kohaselt on tarbijakrediidi hindamine ja riskihindamine ning tervise- ja elukindlustuse hinnakujundus suure riskiga rakendused ning peame pöörama erilist tähelepanu asjaolule, et tehisintellekti kasutamine nendes sektorites vastab tehisintellektimääruses sätestatud standarditele. Kui mind ametisse kinnitatakse, teen tihedat koostööd tehnoloogilise suveräänsuse, julgeoleku ja demokraatia eest vastutava asepresidendiga, et hinnata tehisintellekti kasutuselevõttu finantssektoris. Kui ELi finantssektori õigusaktide puhul tekib küsimusi seoses sellega, kuidas neid õigusakte tehisintellekti suhtes kohaldada, teen tihedat koostööd ka järelevalvekogukonnaga, et näha, kuidas neid küsimusi kõige paremini lahendada.

Kui mind ametisse kinnitatakse, sooviksin võtta proaktiivse lähenemisviisi, et käsitleda arenevat tehisintellektikeskkonda rahanduses, tunnistades vajadust nüansirikkama poliitilise lähenemisviisi järele, mis tasakaalustaks innovatsiooni ning kasutaks ära võimalusi ja eeliseid, mida see võib pakkuda koos usaldusväärse riskijuhtimisega, olgu siis finantsstabiilsuse või põhiõiguste seisukohast. Tehes koostööd kaasseadusandjate ja sidusrühmadega ning edendades dialoogi, sooviksin luua toetava ökosüsteemi, mis võimaldab nii finantssektoril kui ka finantsjärelevalve kogukonnal kasutada ära tehisintellekti potentsiaali, piirates samal ajal sellega kaasnevaid riske.

Rahapesuvastase võitluse valdkonnas võib eelmise komisjoni ametiajal kokku lepitud reformipakett tuua kaasa tõelise muutuse võitluses finantskuritegevuse vastu. Kuid seadused on ainult sama head kui nende rakendamine kohapeal. Jagan täielikult komisjoni poliitilistes suunistes seatud eesmärki keskenduda liidu eeskirjade paremale rakendamisele ja täitmise tagamisele. Usun, et kui tahame reformi edukalt ellu viia, peame keskenduma eelkõige rahapesuvastasele võitlusele. Kui mind ametisse kinnitatakse, kavatsen teha tihedat koostööd tulevase siseasjade ja rände volinikuga, et tagada ühtne lähenemisviis meie ühistele organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise eesmärkidele. Samuti kavatsen tagada tiheda koostöö komisjoni ja liikmesriikide vahel uue rahapesuvastase direktiivi nõuetekohaseks ülevõtmiseks ning avatud dialoogi sektoritega, et võimaldada uute rahapesuvastaste määruste nõuete sujuvat järkjärgulist rakendamist.

Uue raamistiku kohaldamiseks valmistumiseks on meil aega 2027. aasta keskpaigani. Seepärast ei tohi me aega kaotada. Reform oli väga ulatuslik ja on olulisi uuendusi, mis tuleb rakendada sidusal viisil. Kui tahame tulemusi saavutada, peab töö algama kohe.

Rakendus- ja delegeeritud meetmete väljatöötamine on juba käimas. Nendes sätestatakse üksikasjalikult, kuidas nii finantssektori üksused kui ka finantssektorivälised üksused peavad täitma olulisi nõudeid. Prioriteediks on seatud ka nende sektorite järelevalve ühiste vahendite ja meetodite väljatöötamine. Kui mind volinikuks kinnitatakse, tagan, et minu talitused annavad sellele veelgi hoogu juurde, tehes tihedat koostööd Euroopa

Pangandusjärelevalve ja liikmesriikide ametiasutustega. Kõigi tehniliste meetmete üle konsulteeritakse avalikult, et asjaomane sektor saaks esitada arvamusi ja ettepanekuid. Selle protsessiga tagatakse, et regulatiivsed nõuded on piisavad, proportsionaalsed ja eesmärgipärased. Minu jaoks on sama oluline ka Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Ameti töö õige korraldus.

Rahapesu andmebüroode puhul on juba alustatud tööd, et ühtlustada seda, kuidas rahapesu andmebürood teavet saavad, töötlevad ja vahetavad. Lisaks töötab komisjon tihedas koostöös rahapesu andmebüroodega praegu välja turvalise teabevahetusplatvormi „FIU.net“ uut versiooni. Alustatud on ka riiklike pangakontode registre omavahelist ühendamist. Kõik need töösuunad suurendavad märkimisväärselt rahapesu andmebüroode suutlikkust teavet kiiresti vahetada ja analüüsida ning juhtumitest õiguskaitseasutustele teatada.

Tulevikku vaadates, kui mind volinikuks kinnitatakse, ei kõhkle ma otsustavalt tegutsemast. Euroopa ei tohi korrata varasemaid vigu, kus riiklikul tasandil vastu võetud või rakendatud hilinevad või ebaõiged meetmed pärssivad meie ühist suutlikkust võidelda finantskuritegevuse vastu. Seepärast kavatsen kasutada kõiki minu käsutuses olevaid rakendus- ja jõustamisvahendeid, sealhulgas ennetus- ja rikkumismenetlusi, tagamaks, et raamistik ja ametiasutused saavutavad meie ühiselt kokkulepitud eesmärgid.